

Asia: VN/6802/2020

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö arviomuistiosta digitaalisen henkilöllisyyden kehittämiseksi

1) Kommentit arviomuistiossa esitetystä tulevaisuuden visiosta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

2) Kommentit arviomuistiossa esitettyyn toiminnalliseen ratkaisuun

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

3) Kommentit arviomuistion sisältämästä oikeudellisesta arviosta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

4) Muut kommentit

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Voimassa olevassa lainsäädännössä (Henkilökorttilaki, 25.8.2016/663) sekä aiemmalla säätelyllä on luotu tekniset edellytykset henkilön sähköiselle tunnistamiselle sekä sähköiselle asioinnille. Tämä säännöstö on hyvä pohja jatkokehitykselle.

Sähköisen tunnistautumisen sekä sähköisen asioinnin markkinat ovat muodostuneet viimeisen 25 vuoden aikana ja de facto siinä valtiollinen varmenne on vain yksi kilpailija muiden joukossa. Tämä on luonut kansalaiselle toimivan mutta sirpaleisen palveluympäristön missä usein joudutaan tekemään valintoja välineiden soveltuvuudesta. Tämä on myös lisännyt julkisen hallinnon sopimuskustannuksia sekä tapahtumakustannuksia, kun de facto tunnistautumisvälineitä pitää tukea tasapuolisuuden nimissä.

Verrokkimaissa asiat on ratkaistu toisin. Digitalisaation edelläkävijöihin lukeutuva Viro käyttää teknisesti Suomesta kopioitua tekniikkaa mutta lainsäädäntöön rakennettiin valtiollisen varmenteen ja sähköisen tunnistuksen välineiden hyväksymispakko muiden tunnistautumisvälineiden ohelle kaikessa asiointissa. Täten Virossa kaikki asiointi voidaan hoitaa joko henkilökortilla tai siihen suoraan liitettyllä mobiilivarmenteella.

Viroa vastaavaan lainsäädäntöön siirtyminen olisi askel EU:n yhteiseen sähköisen tunnistautumisen ja asiointiin. Ehdotan, että lainsäädäntöä kehitetään Viron esimerkin mukaan niin, että ihmisten sähköinen asiointi Suomessa olisi mahdollista kaikille yhtäläisesti niin yksityisesti kuin työpaikoilla.

Viranomaisten tarjoamien palvelujen tulisi olla yhdenvertaisia kaikille. Kuntalaisten asiointikanavien laajetessa entistä enemmän digitaaliseen toimintaympäristöön, on syntynyt kasvava tarve luoteeltaan passin tai henkilökortin digitaaliselle vastineelle. Luotettava digitaalinen henkilöllisyys mahdollistaa entistä parempien digitaalisten palvelujen kehittämisen ja kansalaisten näkökulmasta julkisen vallan tuottama digitaalinen henkilöllisyys olisi esimerkiksi verkkopankkitunnistautumista tasapuolisempi tunnistautumistapa. Kuntakentällä osa työntekijöistä on haluttomia tunnistautumaan sähköisiin palveluihin omilla pankkitunnuksillaan, kun kyse on työtehtävien hoitamisesta.

Kokonaisuus asettaa entistä enemmän vaatimuksia vahvalle tunnistautumiselle, ja siihen varmenteiden kautta liittyville palveluille, kuten sähköiselle allekirjoitusmahdollisuudelle sekä suojatulle yhteydenpitokanavalle. Toteutuksen täytyy olla paitsi tietoturvallinen, myös helppokäyttöinen. Teknisillä ratkaisuilla on pystyttävä estämään sähköisen identiteetin väärinkäyttömahdollisuudet. Mikäli mahdollista, sama ratkaisu tulisi pyrkiä toteuttamaan koko EU:n alueella.

Pajunen Merita
Porin kaupunki - Kaupunginhallitus 19.4.2021 295 §